

CALEA MĂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Luther, Luther, ce ai făcut? (II)

Luther, Luther, ce ai făcut? Răsună din nou, de această dată, vocea noastră? Căci dacă nu ai fi pus Scriptura în mâinile tuturor nu s-ar fi întâmplat asemenea denaturări ale sensului ei. Căci dacă nu ai fi spus că: „Scriptura Scripturae interpretis”, adică „Scriptura se tâlcuiește pe sine însăși”, crezând că Duhul Sfânt se pogoară asupra fiecărui credincios care o citește și acesta automat o și înțelege, și mai mult, chiar, o poate tâlcui și propovădui și altora, nu s-ar fi ajuns ca asemenea predicatori să se manifeste public. Cea mai bună dovadă împotriva acestei susțineri o reprezintă puzderia de secte care s-au ivit din Protestantism și care pornind de la aceeași Scriptură o înțeleg în mod diferit, unii punând accentul pe Botez (anabapțiștii și bapțiștii), alții pe lucrarea Duhului Sfânt (penticostalii, harismaticii), alții pe prescripțiile Vechiului Testament (advențiștii de toate nuanțele), alții ajungând chiar să nege existența Sfintei Treimi (unitarienii, martorii lui Iehova), etc.

Dar Luther a greșit în mod fundamental, atunci când a subjugat Scriptura, punând-o la îndemâna oricărui credincios neinstruit și dându-i girul de a o interpreta. Or, cea mai bună dovadă împotriva dictonului lui Luther, potrivit căruia „Scriptura se tâlcuiește pe sine însăși”, este chiar Scriptura, mai exact cuvintele Sfântului Apostol Petru, care referindu-se la epistolele pauline avea să spună: „precum v-a scris și iubitul nostru frate Pavel după înțelepciunea dată lui, Cum vorbește despre acestea, în toate epistolele sale, în care sunt unele lucruri cu anevoie de înțeles, pe care cei neștiutori și neîntăriți le răstălmăcesc, ca și pe celelalte Scripturi, spre a lor pierzare” (II Petru 3, 15-16). Deci Scriptura nu se tâlcuiește pe sine însăși nici în mod automat, nici de către oricine, căci există un mare

risc: acela al răstălmăcirii care atrage după sine pierderea sufletului. Așa se explică faptul că cei care s-au rupt din Trupul lui Hristos, care este Biserica Sa, au ajuns să rătăcescă neștiind nici Scripturile și nici puterea lui Dumnezeu (Matei 22, 29). Ei sunt asemenea unor orbi care îi călăuzesc pe alți orbi (Matei 15, 14: „Lăsați-i pe ei; sunt călăuze oarbe, orbilor; și dacă orb pe orb va călăuzi, amândoi vor cădea în groapă.”), cu riscul de a cădea și de a rămâne în groapa necunoașterii și a nevederii lui Dumnezeu.

Știm că Luther a protestat, s-a revoltat împotriva unui abuz al Bisericii Romano-Catolice medievale, care interzicea credincioșilor citirea Sfintei Scripturi, însă a corecta un abuz printr-un alt abuz reprezintă o lipsă de măsură, de discernământ duhovnicesc, o cale greșită pe care a urmat-o reformatorul german. Iar consecințele se văd până astăzi la toți acei predicatori neoprotestanți de ocazie care dau o mărturie greșită, inclusiv depre propria lor credință, doar-doar vor mai câștiga câte un credincios pentru propria confesiune.

Biserica Ortodoxă nu a interzis și nu interzice citirea Sfintei Scripturi, dimpotrivă, o încurajează, însă o și fereste de abuzul de a fi interpretată chiar de oricine, fără o pregătire teologică și duhovnicească adecvată. Tâlcuirea Sfintei Scripturi și propovăduirea credinței, chiar dacă pot fi făcute și de simpli credincioși, aceștia trebuie să se aplece sub îndrumarea unui preot (duhovnic) și să aibă girul lui.

În compartimentul de tren în care cu doar câteva ore mai înainte erezii se înșirau ca într-un manual anti-etic, însă necombătute, ci prezentate și perorate ca adevăruri, s-a așternut de mult liniștea.

Continuare în pagina 2

Arhid. Caius CUȚARU

PREDICA

Înmulțirea pâinilor – un fapt al credinței

Duminica a VIII-a după Rusalii

„În vremea aceea, ieșind Iisus, a văzut mulțime mare și I S-a făcut milă de ei și a vindecat pe bolnavii lor. Iar când s-a făcut seară, ucenicii au venit la El și I-au zis: locul este pustiu și vremea iată a trecut; deci, dă drumul mulțimilor ca să se ducă în sate, să-și cumpere mâncare. Iisus însă le-a răspuns: N-au trebuință să se ducă; dați-le voi să mănânce. Iar ei I-au zis: Nu avem aici decât cinci pâini și doi pești. Și El a zis: Aduceți-Mi-le aici. Și poruncind să se așeze mulțimile pe iarbă și luând cele cinci pâini și cei doi pești și privind la cer, a binecuvântat și, frângând, a dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii mulțimilor. Și au mâncat toți și s-au săturat și au strâns rămășițele de fărâmituri, douăsprezece coșuri pline. Iar cei ce mâncaseră erau ca la cinci mii de bărbați, afară de femei și de copii. Și îndată Iisus a silit pe ucenici să intre în corabie și să treacă înaintea Lui, pe țarmul celălalt, până ce El va da drumul mulțimilor.” (Matei 14, 14-22)

O perspectivă pur materialistă asupra lumii va dezvălui ori doar un surplus de materialitate (pâine), ori doar un minus de cele materiale, față de un necesar al echilibrului. Însă izvorul acestei materialități, consistența ei, finalitatea ei, evidența ei, nu este în miezul lumii materiale, ci este chiar Hristos, Cel Care a săvârșit în mijlocul pustiei minunea înmulțirii pâinilor și peștilor (materiei).

În tâlcuirea Sfântului Ioan Gură de Aur asupra pasajului evanghelic care relatează această minune cauza, obiectul și scopul acestei minuni este credința în toată complexitatea ei. În afara acestei înțelegeri, acestui cadru, credința ca manifestare poate devia.

Într-un prim plan, Sfântul Ioan Gură de Aur sesizează că Mântuitorul Iisus Hristos săvârșește unele minuni cu puterea Sa fără a Se ruga Tatălui, iar pe altele le săvârșește raportându-Se prin rugăciune la Tatăl. Prin acestea, Hristos Își arată atât dumnezeirea Sa, cât și omenitatea Sa. Lucrează minuni mari cu propria putere (iertarea păcatelor, dăruirea vederii, învierea morților), iar pe alta, de o mai mică importanță (înmulțirea pâinilor și a peștilor), o săvârșește uitându-Se la ceruri, aducând cinstire Tatălui.

În acest adevăr este temelia credinței. De aici izvorăște credința. Credem în Fiul lui Dumnezeu Care S-a făcut Om, Care ne scoate din iad cu propria putere, dar Care ne duce la Tatăl, Cel Care este Cauza primă a adevărului. Credința nu poate cunoaște altă cale, decât cea pe care Mântuitorul a prescis-o prin atitudinea pe care a avut-o atunci când, prin toate aceste minuni, Și-a arătat atât calitatea de Dumnezeu, cât și reala înomnirea din Fecioara Maria.

O întrebare retorică a Sfântului Ioan Gură de Aur aduce un răspuns decisiv. Pentru ce nu face Hristos pâine din nimic? Ca să închidă gura ereticilor care spun că lumea nu este creația lui Dumnezeu, și să ne învețe din fapte că toate cele văzute sunt lucrurile și creaturile Lui. Că Dumnezeu lucrează minunea permanent în lume. Că El poartă de grijă lumii dincolo de economia omenească, care încearcă să echilibreze resursele epuizabile ale lumii. El este Cel Care face ca pământul să rodească; tot El este Cel Care poate stârpi rodirea lui spre înțelepțirea omului.

Continuare în pagina 2

Pr. Radu SCÂNTEIE

Din sumar

- ▶ Adormirea Maicii Domnului (15 august)
pagina 3, Ioan-Claudiu Moca
- ▶ Grupul catehetic „Schimbarea la față a Domnului” la aniversarea unui an de activitate
pagina 3, Pr. Filip Albu
- ▶ Știri
pagina 4

Luther, Luther, ce ai făcut?...

Urmare din pagina 1

Și dacă erezia trebuie anatematizată și exorcizată oriunde am întâlni-o, cred că rândurile de față au făcut-o într-o oarecare măsură.

P.S. Cât îi privește pe cei

care au asistat la „celebra” predică am primit confirmarea că nu s-au lăsat impresionati de cele auzite. Ar fi bine ca toți credincioșii noștri să aibă discernământul necesar astfel încât să discearnă adevărul de minciună, ade-

vărata mărturisire a credinței de perorarea unor erezii și să reacționeze prin cuvânt sau ignoranță.

Doar în acest caz ignoranța poate fi mama înțelepciunii, care nu naște monștri, ci îi suprimă.

Pregătirea celui ce se împărtășește

Deci, să scriu numai despre ce este dator să facă cel care urmează să primească această cerească Pâine. Și aceasta este de mare nevoie, fiindcă această Taină are asemenea dar, că după pregătirea celui ce se împărtășește va fi și sfințirea lui și darul ce primește de la dânsa. Că, după filozofi, toate pricinile lucrează după calitatea și starea pe care o găsim în lucruri și, de aceea, mai lesne se aprinde focul în lemnul cel uscat, decât în cel verde.

Deci, Hristos care se află în această Taină și este pricina tuturor Darurilor arătat este că, după pregătirea și îndreptarea aceluia care o primește, comunică în el și lucrează da-

ru ei. Și, precum dă mare ajutor acelora care o primesc cu vrednicie, tot așa dă amară moarte celor ce se împărtășesc cu nevrednicie. Că, după Sfântul Ioan Damaschin, cum lucrează pâinea cea pământească truște în om, tot așa și mai mult lucrează în suflet această Pâine cerească.

Precum hrana truștească întărește și împuternicește trupurile care nu au boală, iar când sunt bolnave și pline de rele veninuri le vatămă, încât, pentru această pricină, doctorii poruncesc bolnavilor să se înfrâneze și să nu mănânce nimic, asemenea și această hrană îndumnezeită. Celor îmbunătățiți și evlavioși, care se pregătesc cum trebuie

prin pocăință și mărturisire, se face viață adevărată și veșnică, iar la cei păcătoși și neevlavioși, care nu au conștiința curată, nici n-au făcut cuviincioasă pocăință și mărturisire și toate câte dătesc, se face mare pagubă și moarte sufletului lor și munci, după cum a pățimit Iuda vânzătorul și alții. Căci foc este, care arde pe cei nevrednici. Iar nevrednici se socotesc câți nu s-au curățit cu Sfânta Mărturisire sau nu au împlinit canonul dat de duhovnic.

(Agapie Criteanul, *Mântuirea păcătoșilor*, Editura Egumenița, 2009, pp. 365-366)

Înmulțirea pâinilor – un fapt al credinței

Urmare din pagina 1

„Aceasta nu-i o minune mai mică decât înmulțirea pâinilor, chiar dacă vietățile din apă n-au fost create din neființă, ci din apă. Nu este o minune mai mică a scoate din pământ roade, iar din apă vietăți, ca a face din cinci pâini un număr atât de mare de pâini, iar din doi pești, o mulțime de pești. Acesta era un semn că Hristos stăpânește și pământul, și marea” (Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omiliile la Matei, Scrieri, Partea a treia*, în *Părinți și Scriitori Bisericești*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1994, p. 569).

Consistența credinței și continuitatea ei se pot realiza doar dacă conștientizăm că Hristos este Stăpânul făpturii, Care lucrează minunat în lume tot timpul și întotdeauna spre finalitatea ei: a o aduce ca dar și mulțumire lui Dumnezeu-Tatăl.

Un aspect deosebit de important al minunii, care trece neobservat în timpul lecturării textului evanghelic, dar pe care Sfântul Ioan Gură de Aur îl pune în lumina cuvenită, este porunca Mântuitorului adresată ucenicilor, de a aduna fărâmiturile rămase. Cele douăsprezece coșuri de fărâmituri care s-au adunat sunt dovada minunii săvârșite. Faptul credinței, lucrarea minunată a lui Dumnezeu, se întipărește, își pune amprenta unică asupra lumii. Ospățul credinței, la care este chemat omul, nu se frânge în timpul omului, ci el asumă prin veșnicia lui Dumnezeu toate pricinile din lume care au fost determinate de credință. Acestea sunt fărâmiturile pe care trebuie să le adunăm și pe care Dumnezeu le cere de la noi.

Prin urmare, credința autentică a omului, chiar și în ce privește materialitatea lumii, izvorăște de dincolo de lume, din iubirea Fiului lui Dumnezeu pentru Dumnezeu Tatăl, se sprijină întotdeauna pe lucrarea permanentă a minunii dumnezeiești în lume și se probează în fărâmiturile care cad de la ospățul la care Dumnezeu ne cheamă.

ADMITERE LA FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOXĂ „ILARION V. FELEA” DIN ARAD

PROGRAMUL DE LICENȚĂ: TEOLOGIE ORTODOXĂ PASTORALĂ (8 SEMESTRE)

Admiterea candidaților se face în două etape, pe baza documentelor cerute de **Anexa – Acte necesare admitere (vezi mai jos):**

ETAPA 1: Proba eliminatorie

1. Vizita medicală – o comisie formată din doi medici specialiști și duhovnicul facultății va evalua, în ziua stabilită în programul de desfășurare a admiterii, documentele medicale de la dosarul candidatului, la care se adaugă și un interviu care să ateste calitățile psihologico-duhovnicești cerute de reglementările canonice, legislative și regulamentare ale Bisericii Ortodoxe Române. Astfel, fiecare candidat va primi viza *Admis* sau *Respins*, în funcție de cele constatate;
2. Muzică și dicție – o comisie formată din profesorul de muzică bisericească și unul de limba română va evalua, prin interviu, în ziua stabilită în programul de desfășurare a admiterii, calitățile muzicale și dicția candidaților. Astfel, fiecare candidat va primi viza *Admis* sau *Respins*, în funcție de cele constatate.

NOTĂ: Nu vor susține proba eliminatorie de **Muzică și dicție** absolvenții Seminariilor teologice, personalul clerical și cel monahal. Candidații respinși la oricare din probele eliminatorii **nu** pot depune contestații fiind excluși din examen.

ETAPA 2: Proba scrisă

Candidații declarați admiși la cele două probe din etapa 1, vor susține în ziua programată, un examen scris la disciplina **Teologie Dogmatică** (după tematica stabilită de Patriarhia Română – vezi **Anexa: Tematică admitere**).

Calcularea mediei examenului de admitere se va face astfel:

50% nota de la Proba scrisă + **50%** media examenului de bacalaureat = media de admitere.

Ocuparea locurilor scoase la concurs se va face în ordinea descrescătoare a mediei astfel rezultate. Pentru ultimul loc bugetar cât și pentru cel cu taxă (din cifra

de școlarizare aprobată), la medii egale, se va lua în considerare nota obținută la proba scrisă, fiind declarat admis cel cu media cea mai mare.

Programare calendaristică 2016:

Sesiunea I:

Înscrieri: 18 iulie – 28 iulie 2016 la sediul Facultății (str. Academia Teologică nr. 9, tel 0257.285855)

Etapa I (vizita medicală, muzică și dicție) – **29 iulie 2016**

Etapa II (examenul scris la disciplina Teologie Dogmatică, cf. tematicii anunțate) – **30 iulie 2016**

Contestații – 30 iulie 2016

Afișarea rezultatelor finale – 1 august 2016

Sesiunea a II-a

Înscrieri: 2 – 8 septembrie 2016 la sediul Facultății (str. Academia Teologică nr. 9, tel 0257.285855)

Etapa I (vizita medicală, muzică și dicție) – **9 septembrie 2016**

Etapa II (examenul scris la disciplina Teologie Dogmatică cf. tematicii anunțate) – **10 septembrie 2016**

Contestații – 10 septembrie 2016

Afișare rezultatelor finale – 12 septembrie 2016

ANEXA – ACTE NECESARE ADMITERE

Acte studii LICENȚĂ 2016

1. **dosar plic;**
2. **cerere de înscriere tip** (de la comisia de înscriere);
3. **diploma de bacalaureat** sau echivalenta acesteia în **original și xerocopie legalizată;**
4. **foaia matricolă a anilor de liceu în original și copie legalizată;**
5. **diploma de licență** sau echivalenta acesteia în **original și copie legalizată**, pentru absolvenții de facultate;
6. **foaia matricolă a anilor de licență în original și copie legalizată;**
7. **diplomă de atestat** sau echivalenta acesteia în **original și copie legalizată, pentru absolvenții Seminariilor Teologice;**

8. **certificat de naștere** în copie legalizată;

9. **certificat sau adeverință de botez;**

10. **certificat de căsătorie** în copie legalizată – unde este cazul;

11. **carte de identitate** – copie

12. **recomandarea Consiliului parohial** (formular tip) din parohia de proveniență a candidatului;

13. **binecuvântarea arhierescă**, din partea chiriarhului locului din eparhia de unde provine candidatului;

14. **adeverință medicală** – tip – apt pentru înscrierea la facultate

15. **aviz psihologic** de la un cabinet de specialitate;

16. **4 poze tip buletin color;**

17. **taxa de înscriere: 80 lei;**

18. **adeverință** de la locul de muncă pentru cântăreți, preoți sau monahi.

TEMATICA EXAMENULUI DE ADMITERE ÎN FACULTĂȚILE DE TEOLOGIE ORTODOXĂ 2016

SPECIALIZAREA TEOLOGIE ORTODOXĂ PASTORALĂ

1. Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție. Raportul dintre ele.
2. Despre Sfânta Treime: temeuri biblice și contribuții patristice la definirea acestei dogme;
3. Crearea lumii văzute. Crearea omului.
4. Starea primordială a omului. Chip și asemănare.
5. Unirea ipostatică și consecințele ei.
6. Răscumpărarea și aspectele ei.
7. Mântuirea subiectivă.
8. Biserica, întemeierea, constituția și însușirile ei.
9. Sfintele Taine, considerații generale și particulare.
10. Sfânta Euharistie: caracterul de taină și cel de jertfă.

Bibliografie:

Pr. prof. dr. Isidor TODORAN, Arhid. prof. dr. Ioan ZAGREAN, *Teologia Dogmatică* (manual pentru Seminariile Teologice), Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1991 și edițiile următoare (Cluj și Galați).

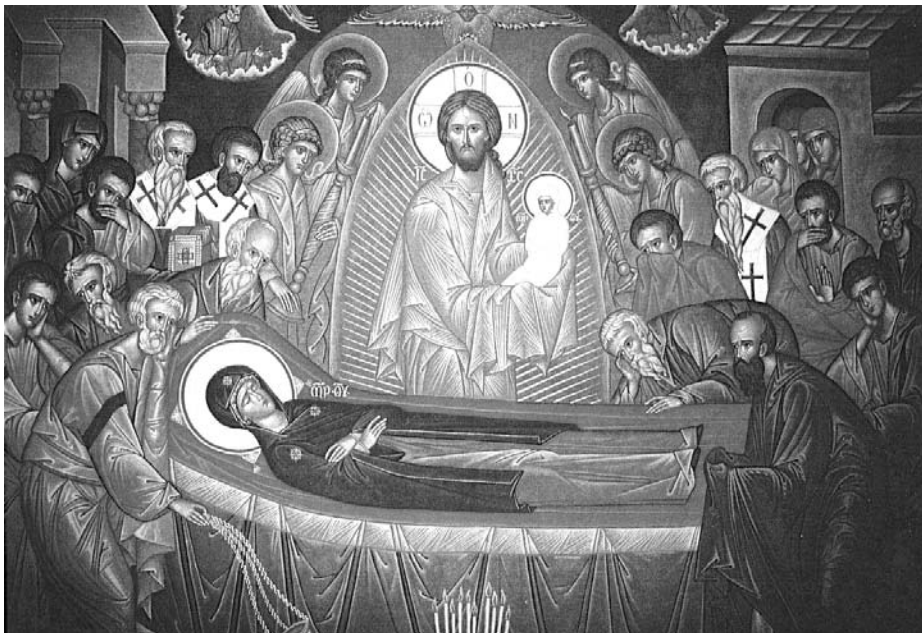
Adormirea Maicii Domnului (15 august)

Între sfinți, Maica Domnului ocupă locul cel mai de cinste, fiind mai presus de toate puterile îngerești și atingând cea mai înaltă treaptă a desăvârșirii omenești.

Astăzi, maica curată și cinstită a Celui Preaînalt este chemată în împărăția cerurilor. Toate puterile cerești primesc azi în strălucirea nesfârșită pe aceea care a fost cea mai sfințită, cea mai curată, cea mai bună dar și cea mai chinuită mamă, fiindcă Fiul Său preaiubit și Dumnezeu nostru în fața ei sfârșită de durere a fost batjocorit și răstignit.

Odată cu condamnarea la răstignire, durerile o mistuie pe Sfânta Fecioară, Ea își vede Fiul supus condamnării la o vârstă tânără de numai 33 de ani. Plânge, varsă când aude batjocura Celui ce era sânge din sângele ei, se înspăimântă când vede cuiele în picioarele Celui care a venit să sfințească pământul plin de ticăloșie, leșinând când mâinile Mântuitorului sunt străpunse de cuie, mâini care au uns ochii orbilor și au văzut, au ridicat pe mulți din patul suferinței și pe morți i-a înviat. Ce batjocoră mai putea avea loc decât aceea ca o mamă să-și vadă propriul Fișu pedepsit ca un ucigaș prin răstignire deși era nevinovat, iar pe cap să-i fie pusă o coroană de spini, când El a venit să salveze lumea. Ce era în sufletul Sfintei Fecioare când cei săturați în pustie, la instigarea celor răi, acum stigau ca niște îndrăciți: „Răstignește-L, Răstignește-L” (Ioan XIX, 15).

Măritul Său Fișu și Mântuitorul nostru a zis în învățătura Sa: „*Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia*” (Matei V, 4). Acum aceste cuvinte sau adevărit că Ea, Mărita Născătoare de Dumnezeu, care pe pământ a plâns, astăzi este mângâiată și se duce lângă Fișu Său: „*fericindu-o toate neamurile*”. De mai bine de 20 de veacuri de când aceste cuvinte au fost rostite într-unul din cele mai mici orașe din Iudeea, o fecioară săracă, necunoscută, locuind într-o căsuță modestă în pământul Hebronului, credea cu statornicie că nu numai se va

vorbi de ea în viitor, dar că toate neamurile o vor ferici. Timpul a trecut și noi putem să vedem că faptele sunt încă vii, că istoria este înaintea ochilor tuturor; și noi vedem că s-a împlinit această proorocie extraordinară.

După Învierea, Înălțarea Mântuitorului la cer și Pogorârea Sfântului Duh, Sfânta Fecioară a mai trăit multă vreme pe pământ, aproximativ 21 de ani, fiind îngrijită de cel mai iubit ucenic al Domnului, căruia îi fusese încredințată pe Golgota a căruia locuință era pe muntele Sion și a murit în etate de 70 de ani, fiind îngropată la poalele muntelui Măslinilor, departe de ochii curioși ai oamenilor în grădina Ghețimani, un loc retras, unde obișnuia, ea și Fișu ei, să meargă la rugăciune, lucru afirmat de o veche tradiție sprijinită de mărturiile lui Evodiu, ucenicul Sfântului Petru și de Andrei Criteanul.

Din cauza vieții zbuciumate și a durerilor nenumărate, își înțelege sfârșitul. Același inger Gavriil, care îi adusese vestea nașterii Mântuitorului anunță și sfârșitul ei pământesc pentru a-și primi plata pe măsura faptelor ei și a vieții cu adevărat cerești.

În timpul procesiunii de înmormântare, auzindu-se plânsete, neliniște, bo-

cete și fel și fel de zvonuri, autoritățile de la templu, cu știrea romanilor, trimit o ceată de slujbași înarmați cu ciomege și săbii să împrăștie procesiunea. Când s-au apropiat de sicriu, prin mulțime, prin minune s-a iscat o furtună de praf, mulți au orbit și de groază au căzut la pământ cerând îndurare. Maica Domnului ascultându-le rugăciunea le-a redat vederea. Arhierii de atunci trimit o ceată în fruntea căreia era un tâlhar și bătauș care reușește să se apropie de sicriu și să pună mâna pe el, însă o putere nevăzută i-a tăiat mâinile de la coate.

În țipete înspăimântătoare de groază și durere slujbașul se tăvălește pe jos cerând îndurare și promițând pocăință. Auzind căința, mila cerească i-a redat mâinile. La trei zile după înmormântare la cererea apostolului Toma care se întorsese dintr-o lungă călătorie și care dorea să privească pentru ultima oară rămășițele Maicii Mântuitorului s-a deschis mormântul și nu au aflat decât florile care acopereau giulgiul; trupul fecioresc al Maicii, fără să fi suferit cea mai mică alterare, fusese luat de pe pământ și dus la cer de către îngeri.

Trupul Maicii Domnului n-a fost prefăcut în țărână, ci îndată s-a unit sufletul său pentru a fi înălțat la cer. Această

sărbătoare a Adormirii Maicii Domnului a fost și este celebrată de toată lumea creștină cu multă pietate până în zilele noastre. Acum s-au adevărit cu adevărat cuvintele: „*de acum mă vor ferici toate neamurile*”, căci de pretutindeni toată lumea se adună spre a ferici pe fecioara care s-a încredințat a fi mama Mântuitorului lumii.

Sfânta Fecioară prin credința ei a mântuit neamul omenesc de păcatul Evei, Eva a crezut în cuvântul șarpeului, Maria a crezut în cuvintele îngerului Gavriil. Cuvântul demonului, căruia Eva i-a dat crezare a făcut-o să nască în dureri copii, Cuvântul Domnului în care a crezut Maria, a făcut-o să nască pe Omul – Dumnezeu care a mântuit pe toți oamenii. Această sublimă credință n-a fost tulburată în Sfânta Fecioară prin nimic nici chiar prin omorârea lui Iisus Hristos pe cruce.

Ceea ce o înalță mai mult pe Sfânta Fecioară este umiliția ei: deși este Maica lui Hristos, ea n-a încetat nici un moment de a se socoti ca „*roaba Lui*”.

Sfânta Fecioară strălucește între fecioarele lui Israel ca un soare, ea ține sceptrul tuturor virtuților, ea este icoana cea mai curată a sfințeniei dumnezeiești. Ea, zice sfântul Ioan apostolul, are ca veșmânt soarele, luna sub picioarele ei, și poartă pe cap o cunună de 12 stele. Astăzi Maria este în cer într-o slavă, dar bunătatea ei nu ne-a părăsit. Dragostea ei priveghează asupra noastră și ne trimite iertare, ea usucă lacrimile noastre, ne încălzește inima umplându-o de mângâiere, ea ne ferește de cursele vrăjmașului, ea se pogoară la cel sărac îndulcindu-i suferințele, ea înveselește pe bătrânul dezamăgit, arătându-i fericirea cea veșnică.

Cinstind pe Maica Domnului, cinstim pe Stăpânul ei, care este Dumnezeu nostru al tuturor. Cine nu cinstește pe Maica Domnului, acela se îndepărtează și de la Dumnezeu.

Ioan-Claudiu MOCA

Grupul catehetic „Schimbarea la față a Domnului” la aniversarea unui an de activitate

De praznicul Schimbării la Față a Domnului nostru Iisus Hristos, Grupul catehetic al parohiei Arad-Șega II a sărbătorit un an de la înființare. Acest moment a dat prilejul unei seri speciale, în care membri grupului s-au întâlnit pentru a marca trecerea unui an de activități specifice, bogate și diversificate.

Astfel, după oficierea slujbei vecerniei, din seara zilei de 7 august, Pr. lect. dr. Filip Albu, inițiatorul și coordonatorul Grupului, a evocat câteva dintre motivele înființării acestui grup catehetic și scopurile pe care acesta le are în vedere, arătând că: „Pentru mine Grupul „Schimbarea la Față” a constituit împlinirea unei dorințe mai vechi și s-a născut oarecum firesc. După experiența acumulată la Facultate, ca dascăl, și după cei patru ani de când am și responsabilități pastorale la parohia Arad-Șega II, coagularea tinerilor iubitori de credință și de Biserica într-un grup de catehizare mi-a adus bucuria împlinirii în slujirea preoțească. O a

doua bucurie vine și din faptul că, prin mijlocirea fiecărui membru al Grupului am învățat mereu ceva nou, ceva ce mi-a ajutat mult mai ales în scaunul spovedaniei. De aceea, va mulțumesc pentru toate acestea. Fie ca Lumina Taborului, sub care ne-am născut ca Grup, să strălucească în viețile noastre, să ne păstreze la fel de uniți și peste zece ani și să ne călăuzească, împreună, spre Împărăția lui Hristos Domnul, cea pe

care o căutăm prin întâlnirile noastre”. La finalul cuvântului, părintele coordonator le-a oferit membrilor diplome de apreciere, ca semn de mulțumire pentru prietenie, implicare și susținere a activităților diverse.

Menționăm că acest Grup se adresează tinerilor, oferind o platformă de întâlniri și discuții „face to face” și „online”, folosind interfața grupurilor de socializare, prin care se împărtășesc

cunoștințe, experiențe și legături duhovnicești, în ambianța plină de viață a Bisericii lui Hristos.

Prin grija secretarului Grupului, studenta Gianina Ciupuligă și a lui Alexandru Țița a fost realizat un scurt film în care au fost surprinse principalele evenimente desfășurate de Grup în anul scurs. Astfel, au fost rememorate întâlnirile catehetice în care au fost dezbătute mai multe teme teologice și duhovnicești, dintre acestea amintind câteva: *Ce înseamnă Biserica pentru mine; Ce mi-a adus rugăciunea. Povestea unor experiențe minunate; Taina Sfântului Maslu; Taina Sfintei Spovedanii ca terapie duhovnicească*. Acestea li s-au alăturat activități filantropice, prin organizarea unor colecte de sărbători, vizite la spitale și cămine de bătrâni, precum și desfășurarea de activități sportiv-recreative.

Pr. Filip Albu

ȘTIRI

Slujire arhierescă în Parohia Săvârșin

În Duminica a 7-a după Rusalii, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, a fost întâmpinat la orele dimineții de părintele paroh Călin Mădăluță și mulțime de credincioși în Parohia Săvârșin, Protopopiatul Lipova. Cu acest prilej, Chiriarhul, înconjurat de soborul de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă în biserica parohială cu hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil”, în prezența Altețelor Lor Regale: Principesa moștenitoare Margareta și Principele Radu al României și a numeroși credincioși.

Cuvântul de învățătură al Înaltpreasfințitului Părinte Timotei a fost pus sub titlul „Îndatoriri creștinești” (cf. Rom. 15; Mt. 9), adică purtarea de către cei tari în credință a neputințelor celor mai slabi, în care sens e necesară râvna căutării luminii credinței spre o măturisire adevărată a acesteia prin fapte bune, mai ales a întrajutorării prin Biserică.

La finalul sfintei slujbe, Înaltpreasfinția Sa înconjurat de soborul slujitor și în prezența Altețelor Lor Regale și a numeroși credincioși din parohie, din localitățile învecinate precum și din alte județe ale țării, a săvârșit o slujbă de pomenire a Majestății Sale Regina Ana a României, la împlinirea a șapte zile de la trecerea sa la cele veșnice. Cu acest prilej Înaltpreasfinția Sa, a rostit un cuvânt de omagiere, referindu-se la mesajul de condoleanțe transmis de către Întâistătorul Bisericii Ortodoxe Române, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel pentru întreaga Familie Regală, în numele Sfântului Sinod, al clerului și credincioșilor Bisericii Ortodoxe Române, rugând pe Bunul Dumnezeu să așeze sufletul ei nobil în lumina Sa cerească.

Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de corul parohiei condus de tânărul Flavius Mihoacă.

Bucurie duhovnicească de Praznicul Schimbării la Față a Domnului, la Mănăstirea Hodoș-Bodrog

În ziua praznicului Schimbării la Față a Domnului, obștea monahală, în frunte cu Părintele protosinghel Grigorie Timiș, starețul mănăstirii, soborul preoților și diaconilor slujitori și mulțimea de pelerini, au avut bucuria de a-i întâmpina pe cei doi ierarhi bănațeni, pe Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului și pe Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul

copul Aradului. Înaltpreasfințitul Părinte Ioan a dat răspuns invitației Înaltpreasfințitului Părinte Timotei de a participa la hramul Paraclisului de iarnă al Sfintei Mănăstiri Hodoș-Bodrog.

Cu acest prilej, cei doi Ierarhi, înconjurați de soborul slujitor, au săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în altarul de vară al mănăstirii.

În cadrul slujbei, ierodiaconul Antonie Oanea a fost hirotonit ieromonah pe seama sfintei mănăstiri, iar la finalul slujbei acesta împreună cu ieromonahul Veniamin Stan au fost hirotesii duhovnici.

La finalul slujbei, Părintele Mitropolit Ioan a rostit un cuvânt de învățătură, făcând o exegeză a textului biblic de la Matei cap. 17, cu referire la acest praznic. De asemenea, Înaltpreasfinția Sa a făcut o prezentare a așezării Muntelui Tabor de care este legată în primul rând Schimbarea la Față a Domnului, locul unde Iisus și-a arătat strălucirea (Dumnezeirea) în fața celor trei ucenici ai Săi: Petru, Iacov și Ioan.

Potrivit tradiției, în cadrul slujbei, au fost binecuvântate prinoasele aduse de credincioși în cinstea marelui praznic al Schimbării la față a Domnului nostru Iisus Hristos.

Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei, a mulțumit Întâistătorului Mitropoliei Banatului pentru această vizită efectuată în Eparhia Aradului și pentru împreuna slujire la străvechea mănăstire din părțile Banatului.

Mănăstirea Hodoș-Bodrog este cea mai veche vatră monahală din țara noastră, cu viață monahală neîntreruptă, încă de la atestarea documentară a ei, din anul 1177.

Proiectul social „Masa Bucuriei” în Parohia Agrișu Mic, Protopopiatul Ineu

La începutul perioadei Postului Adormirii Maicii Domnului s-a desfășurat în localitățile Agrișu Mic, Botfei și Comănești programul social „Masa Bucuriei”. Mai multe familii de credincioși nevoiași din cele trei sate au fost vizitate de către părintele paroh Radu Sas, care le-a împărțit produse alimentare și nealimentare. Activitatea se încadrează în programul Patriarhiei Române „Masa Bucuriei” realizat în parteneriat cu S.C. Selgros Cash & Carry SRL Arad.

Proiectul „Masa Bucuriei” implementat de Arhiepiscopia Aradului cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, constă în oferirea de produse alimentare și nealimentare, spre a fi folosite în scop social. Proiectul „Masa Bucuriei” a fost inițiat de către Patriarhia Română și se derulează la nivelul întregii țări, cu sprijinul lanțului de magazine Selgros. La nivelul Centrului eparhial Arad, proiectul este coordonat de către Sectorul social-filantropic „Filantropia” care

asigură preluarea produselor, transportul și distribuirea la beneficiari. De asemenea, printre beneficiarii acestui proiect se numără și familiile care se confruntă cu probleme de risc social, familiile cu mulți copii fără posibilități materiale, persoanele fără adăpost, precum și unele familii cu grave probleme sociale din parohii defavorizate.

Candela originală a Mariei Brâncoveanu readusă la biserica Sf. Gheorghe Nou din București

Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul României, marți, 09 august 2016, ora 11:00, o delegație a bisericii *Sfântul Gheorghe Nou* condusă de părintele paroh Emil Cărmăzaru va aduce de la Muzeul Național de Istorie a României candela originală a Mariei Brâncoveanu, după cum informează Serviciul de presă al bisericii *Sfântul Gheorghe Nou*.

După 43 de ani, acest obiect de patrimoniu al bisericii *Sfântul Gheorghe Nou*, preluat în custodie de Muzeul Național de Istorie a României în anul 1973, va fi reasezat cu o săptămână înainte de prăznuirea Sfinților Martiri Brâncoveni deasupra mormântului Sfântului Voievod Martir Constantin Brâncoveanu, locul său inițial.

Demersurile întreprinse pe lângă Ministerul Culturii și Muzeul Național de Istorie a României în vederea recuperării sale au durat aproximativ doi ani.

***

ISTORIC

În anul 1914, când se împlineau două secole de la martirizarea Sfinților Brâncoveni, a fost scoasă la lumină inscripția de pe candela așezată în 1720 deasupra mormântului voievodului Constantin Brâncoveanu din Biserica „Sfântul Gheorghe,-Nou. Pronia divină a rânduit ca poporul cel binecredincios să cunoască, de data aceasta pe baza unei atestări istorice concrete, locul în care devotata și greu încercata Maria Doamna a depus osemintele martirului ei soț, în ctitoria acestuia din inima Capitalei.

Prin purtarea de grijă a Doamnei Maria Brâncoveanu, a fost așezată deasupra mormântului aflat în partea dreaptă a naosului bisericii o lespede de marmură albă de 185x95 cm, împodobită cu elemente decorative în stil brâncovenesc. De jur împrejur, pe piatra funerară a fost sculptat un chenar format din ghirlande de flori. În partea de jos, la picioare, găsim o reprezentare alegorică, înfățișând moartea având coasa în mâna dreaptă și un fir de crin cu trei flori în mâna stângă. În partea dinspre cap a lespedii este săpată stema Țării Românești, în mijlocul căreia se află înfățișat vulturul cu crucea în plisc. Pe lespede nu există nici un înscris, tocmai pentru a păstra o discreție impusă de conjunctura istorică și politică a acelor vremuri.

De o importanță deosebită este faptul că Doamna Maria Brâncoveanu a pus deasupra mormântului soțului ei o frumoasă candelă lucrată în argint filigranat, iar pe marginea de sus a bulbului din mijloc a lăsat o inscripție cu litere chirilice, însemnând de fapt pisania pe care nu a putut să o scrie pe piatra mormântului: *Această candelă, ce s-au dat la Sveti Gheorghie cel Nou, luminează unde odihnesc oasele fericitului Domn Io Costandin Brâncoveanu Basarab Voievod și iaste făcută de Doamna mării sale Mariia, carea și Măriia sa nădăjduiaște în Domnul, iarăși aici să i să odihnească oasele. Iulie, în 12 zile, leat 7228 (1720).*

(Știrile au fost preluate de pe site-urile *episcopiaaradului.ro* și *basilica.ro*)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CONSTANTIN RUS
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Diac. CAIUS CUȚĂRU,
 Pr. CRISTINEL IOJA
 Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea_mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.